

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Ambrosii Calepini Dictionarivm Vndecim Lingvarvm

Calepino, Ambrogio

Basileae, 1616

B ante V

[urn:nbn:de:bsz:31-107476](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-107476)

torium immenso ambitu stetit. Prolemzus Scyllam appellat. Vulgo *Bursana* in Calabria.

Brutobria, *βρυτοβρια* Stephano, Oppidum est Hispanie in tractu *Burico*, quod & *Brutica* appellatur. Dicta Brutobria quasi *Brutia* civitas: ea forma, qua *Selymbria*, & *Polyobria*: in quibus *Bria* civitatem significat.

Brutus, Cognomē familiae Iunice, quod primus tulit L. Iunius Brutus, propter stultitiam, quam Tarquiniū metu simulabat. Hic exactis regibus, civitateq; in libertatem vindicata, primus Romæ cū L. Tarquinio factus est Consul: rebusq; multis præclarè gestis, tandem eo in prælio, quod ad Regillum lacum commissam est, occubuit: eumq; matronæ, ut foetissimū muliebri pudicitia vindicem, animum integrum luxerunt. *M. Brutus*, unus fuit ex Cæsaris dictatoris percussoribus, qui in campis Philippicis ab Octavio & Antonio victus, necem sibi conscivit. *D. Brutus*, acerrimus publicæ libertatis propugator fuit, qui Murræ aliquādsū ab Antonio obsessus, eaq; obsidione Hirci & Pantiq; opera liberatus, tandem à militibus suis desertus est, & ab hostibus occisus.

Brutus, & *Bruti*, & *Scævæ*, & *Bubulci*, cognomina gentis Iunice fuerunt. Brutorum præcipuè nominatur, Lucius ille Brutus, qui reges eiecit, & M. Brutus, qui Cæsare occidit. Lucius patricius fuit de Marco, patricius fuerit an plebeius, potest ambigi: patriciū fuisse, Posidonius philosophus, eumq; secutus Plutarchus assumat. Brutum enim eum, qui reges expulit, tres filios habuisse, duos quos participes conjugationis in temp. ultimo supplicio, patre consule spectante, affectos, historia narrat: tertium, unde Iunia gens propagata est, & à quo M. Brutus originē duxit. Contrā, plebeicū ut fuisse credamus, Dionysii Halicarnassensis facit autoritas: nam, est Plutarchum, ut soleo ac debet plurimi facio: tamen Halicarnassicum, qui nititur argumentis, libentius hac quidem in re auctorem sequor. Plutarchi est simplex & nuda narratio: nam illud nescio quid quod affert ex Posidonio: ipsius Posidonius ætate fuisse Romæ præstantes ex ea gente viros, quorum forma ad similitudinem imaginis accederet illius Bruti, qui civitatem dominatu regio liberavit: ita plane nihil est, ut refellendum nō existimem. Noster autem Cicero, quem in Philippicis orationibus, & in libro de Clara oratoribus dixit idem, quod postea Posidonius & Plutarchus, potuit id Bruto gratificari: quæ unè diligebat, tum ad studium libertatis recuperandæ facilius impelli posse existimabat, si ab illo Bruto, qui primus Romæ jugum servitutis virtute depulerat, progenitum ostenderet. Dionysii ratio hæc est, eaque, ut mihi videtur, admodum firma. Si Lucius ille Brutus, qui libertatem Romæ constituit, virilem stirpem reliquisset: ejus posteri patricii fuissent: quod si Patricii, consulatum sine dubio multi gessissent: at per annos CC. quod fasti declarant, consul Roma Iunius nemo fuit: nam quod, Scævæ & Bubulcos, qui, ut diximus, Iunii fuere, consules videas, CC. post reges exactos annis, hoc potius docemur argumento, plebeios fuisse, quam patricios: quum in consulatu collegas habuerint de gēte patricia: eo porro tempore consules fuerint: quum eum magistratum duobus patriciis mandari, lex Licinia vetaret. Præterea, in eisdem Dionysii historia tribuū pl. video Brutum quendam, plebeicæ patris defensorē acerrimū: item alterum in oratione pro Quintio alios etiam alibi, quos, ut opinor, de gēte Iunia fuisse, nemo negabit, & plebeios fuisse: idē putandum est, quod tribunatum pl. plebeis tantū hominibus deseri leges jubent. Livius sane duos tantum nominat Bruti filios: in quos, conjugationis crimine convictos, animadvertum est: sed verbum addit nullum, unde ullum præterea Bruti filium fuisse, possit intelligi. Apud Dionem eadem fere, quæ apud Livium leguntur: ut non facile, utrum scelerit, dijudicare liceat: itaq; dubitatio ex Dionysio, Plutarcho, Posidonio tota nascitur, quanquā ego quidem, quum argumenta illa duo, quæ posui, quum animo meo considero, unum de nullo Iunio per CC. annos, post reges eiectos, consulē, alterum, de Brutis tribuū pl. quos Dionysius, & Cicero nominant: non admodum esse video, cur dubitem, & ab eo Bruto, quem contra patres multa pro plebe gessisse Dionysius memorat, potuit M. Brutus, Servilius filius, cæteri q; Bruti ejus ætatis ortū traherē: potro ab aliquo L. Bruti patricii liberto: nam liberti ita familiae nomen assumebant, ut patricii, licet ab homine patricio manumissi, tamen esse non possent. Ex nostro commentario ad *Qu. Fratrem*.

Bruxellā, Brabantia urbs celebris. [*Ger. Drafft*.]

Bryanton, *βρυαντων*, Thesprotia civitas, Stephano.

Bryaxia, insignis statuarius fuit, qui cum Leochare, & Timotheo Mausoleum in Caria ex matre excidit. Plinius lib. 36. capite 5.

Bryazon, Amnis Asiae in Bithynia. Plin. lib. 5. cap. 32.

Bryges, *βρυγες*, Populi Thraciae fuerunt: qui postea Phryges dicti sunt, à quibus Phryges Asiae populi originem traxerunt. Au-

tor Strab. lib. 7. Stephanus Brygas in Macedonia collocat.

Brygion, Inter urbes Macedoniae Plin. ponitur lib. 4. cap. 19.

Bryllium, *βρυλλιον*, Propontidis oppidum, Stephano.

Brylacion, Urbs Parthinae, Steph.

Bryfæ, Thraciae populi, apud Plin. lib. 4. cap. 11. in descriptione Thraciae.

Brylani, Cycconum vicini inter Scythicas gentes Plinio referuntur, lib. 6. cap. 17.

Bryfæ, Urbs Laconiae, à qua Bacchus Bryfæus cognominatus est, quod ibi coleretur. Quidam tamen Bacchum Bryfæum dici putant ab antiquo verbo *βρυω*, quod est scaturio: quoniam ex alvearibus mella, vel ex uris masta exprimere primus docuit. Alii Bryfæum potius quam Bryfæum volunt cognominatum, à *byria*: hoc est, pelle, quam in bello induebat. Nam teste Diod. lib. 5. Bacchum in præliis pardalium pellibus usum constat. *Byria* autem corium ac tergus significat.

Bryfæus, *βρυφαιος*, Vnum ex agnominibus Bacchi, *βρυφαιος*, quod significat inundare & madefacere: vel (ut alii malunt) à *Bryfæ* Laconiae civitate. Vide dictionem præcedentem, & supra *RISA*.

Bryfæ, *βρυφαιος* Urbs Elidis, Stephano.

Bryfacia, *βρυφαια*, Urbs Oenomororum, Stephan.

Bryx, & **Brygæ**, Gens Macedoniae Ilyrii finitima, Steph.

B ante V.

Bubalus, Pro pictoris nomine, vide *SVPA LV S*.

Bubastis, *βουβαστις* Herodote, sive *Bubastus*, *βουβαστος* Stephano, Aegypti urbs, in qua quorannis convectus celebrabatur in honorem Dianæ: quæ & ipsa Bubastis ab urbis hujus nomine fuit appellata. Ovid. 9. Metam. cum qua latuere Anubis, Sanctaq; bubastis. Hinc Bubastites nomen appellatur quædam ex Aegypti præfecturis, urbi huic proxima: cujus meminit Plin. lib. 5. cap. 9.

Bubastis, Caria regio est, cujus mulieres ab Ovidio vocantur *Bubastides*, quum inquit lib. 4. Metam. *Bubastides* videre curat.

Bubeium, Natio est, vel oppidum Cyrenes, teste Plinio, libro 5. capite 5.

Bubetani, Campaniae populi Conivalis vicini. Auctor Plin. lib. 3. cap. 5.

Bubinda, Fluvius est in Orientali latere Hyberniae apud Prolemæum lib. 2. cap. 2.

Bubon, *βουβων*, Civitas est Cabalæ, quæ Lycia est regionula, tribus oppidis habitata, Onoanda, Balbura, & Bubone, Auctor Plin. lib. 5. cap. 17. Stephanus Bubonem à Bubone latrone appellatam tradit, quem admodum & Balburam ab alio latrone, nomine Balburo.

Bubona, Boum dea habita est, quemadmodum Pomona pomorum.

Bubusa (quod hic pro Lybia Cyrenaica oppido male legabatur) vide *SVLV B A*.

Buca, Oppidum est Fretanorum in quarta Italiae regione, Auctor Plin. lib. 3. cap. 12.

Buccellarius, Suidas Buccellarios Gallogrecos fuisse scribit & Buccellariosū regionem, Gallograciam. Copiosius Alciatus lib. 6. Dispunct.

Buccina, Nomen oppidi in Sicilia, Vide in *APPELL*.

Bucephalus, pro equo Alexandri, Vide in *APPELL*.

Bucephala, Plinio, [*βουκεφαλα* Stephano. Ger. Ein Stein in Italia] *Bucephala* dicitur deus, qui sibi sem. *Bucephalus* in Etruria vultus est: und von dem her der Stein *Bucephalus* mem. gegeden. Indix oppidum est ad Hydaspem fluvium ab Alexandro Magno cōditum, & à nomine Bucephali equi ita appellatum, qui ibi interfectus fuit eo in prælio, quo Alexander Forum vicit. Vide Plin. lib. 6. cap. 20.

Bucephalas, *βουκεφαλαιος*, Postus est in sinu Saronico, non procul ab Isthmo Peloponnesi: cujus meminit Plin. lib. 4. cap. 5.

Buchia, Mithrae, *βουχια* vulgo.

Buchia, (quod hic pro lonia loco perperam legabatur) vide *SVTIA*.

Bucinna, Insula est exigua, Siciliae adjacēs, à Lilybo promontorio in Africam vergens. Vide Plin. lib. 3. cap. 8.

Bucolion, *βουκολιον*, Laomedonis filius natu maximus, qui ex Abanbarca Nymphe Pædasiū & Aescapum suscepit. Auctor Hom. 6. Iliad.

Buda, [*Vng. Hayregy in.*] Vngariae, sive Pannoniae metropolis est, non ita procul à Danubii ripa distans: olim unum in totius Germaniae propugnaculum: nunc Turcarū ditioni patet, ut penè tota Pannonia. Germani vocant *Dfus Fuisleder* & inhabitato Regum Vngariae longè pulcherrima & munitissima, unde diæterio locus in tota Europa tres omnium pulcherrimas esse urbes, Venetias in aquis: Budam in monte: Viennas in planitie.

Buddæ, Gymnosophistarum apud Indos princeps exiit: quæ illi ex virginis latere natū fuisse, credi volebant. Cælius Abodiginus lib. 14. cap. 1.

Budæ

Budea, penultima longa, *Budea*, Stephano Magnesia civitas, a Budeo quodam conditore dicta: a qua etiam Minerva, quae in ea civitate colebatur, Budea dicta est. Homerus *Budeos* appellat. ¶ Est & Budea Phrygiae oppidum, Stephano.
 Budei, *Budei*, Medici populi, Stephano.
 Budini, *Budini*, Scythiae Europae populi, non procul a Borysthenae amne, Gelonis, Thulgagetae, & Basilidiae finitimi: quorum meminit Plin. lib. 4. cap. 12.
 Budora, [Ger. *Suo Zehen nohe bey Cambia getigen*] insulae duae prope Cretam insulam, ut scribit Plin. lib. 4. cap. 12.
 Budorgis, a Ptolemaeo dicta creditur Germaniae civitas in Silesiae tractu, quae hodie *Wraustava* dicitur: Vulgo *Wreßam* in der *Wraustav*.
 Budoris, Germaniae urbs est, sub ditione Comitis Palatini: Vulgo *Budersberg*.
 Budorum, *Budoras*, Promontorium est apud Salaminem, Stephano.
 Buges, Amnis est Scythiae Europae, qui flexum Maeotidis fecit, ut autor est Pomponius Mela. Supra Bugen vero, amnes sunt Agarus (quem Sagarum Ovidius nominat) & Lycus, clarissimi, Ptolemaeo. Plin. autore li. 4. cap. 12: Buger lacus est, non fuvius, a Coreto Maeotidis sine petroso discutiis doiso, & fossa in mare emissus.
 Bulgaria, a recensionibus appellatur Europae regio supra Thraciam, inter Danubium & Pontum Euxinum sita, Daciae & Moesiae contermina. ¶ Hinc Bulgari dicti, qui eam incolant.
 Bullini, *Bullina*, Gens circa Illyriam, Artemidoros non gentem, sed *Bullina*, Bullinae civitatem esse dicit, Stephano.
 Bullis, *Bullis*, Phocidis oppidum, inter Parnassum & Heliconem situm: a dictum a Bulone conditore. Hinc Bulli & Bullenses. Cic. in Pisonem: Parthenii & Bulicenses illi.
 Bulli Regia, Liberum est Numidiae oppidum, teste Plin. lib. 5. cap. 3.
 Bullenses, Oppidum & Populi Locrorum apud Plin. lib. 4. capite 3.
 Bullium, *Bullium*, Britanniae insulae oppidum, apud Ptol. lib. 2. cap. 3.
 Bulliones, Barbari incolae Macedoniae, dicente Plin. lib. 4. cap. 23: Apollonia quondam Corinthiorum colonia, VII M. passuum a mari recedens. Cujus in finibus celebre Nymphaeum accollunt Barbari, Amantes, & Bulliones. Hinc Plinius.
 Bullis, idis, *Bullis*, Oppidum in ea parte Macedoniae, quae mari Adriatico adiacet, non procul ab Apollonia, teste Ptolemaeo. lib. 3. cap. 13. Plin. Bullidensam coloniam vocat, lib. 4. cap. 16. & populos ipsos Bulliones, lib. 5. cap. 23.
 Bulli, [Ger. *Bullia*, Vulgo *Budova*] Oppidum Liburniae, non procul a Drilone fluvio, Ptol. lib. 2. cap. 17.
 Bulubi, Libyae Cyrenaicae oppidum, apud Plin. lib. 5. cap. 3.
 Bunae, Nomen loci. Plur. in libello Vtra plus sapiant: *καὶ ἄλλαι* *ἢ τὸν ἀπὸ τῆς ἀσπίδος ἀποκαταστασῆς*. Forte eadem quae *Bunnus*.
 Bunartis, *Bunart*, Urbs Libyae, Stephano.
 Bunema, *Bunema*, Urbs Epiri ab Vlyssae condita, Stephano.
 Bunitium, *Bunit*, Urbs Germaniae in climatae magis Septentrionali: de qua Ptol. lib. 2. cap. 11. [Ger. *Bund*] ut quibusdam videtur.
 Bunomus, *Bunomus*, Macedoniae civitas, Pella postea dicta, Stephano.
 Bunnus, *Bunnus*, Illyridis oppidum est: cujus gentile est *Bunnius*, Stephano.
 Bupalus, li. [Ger. *Bupal*] Pictoris insignis nomen, qui quum Hippocraticam Poetam deformi figura pictum omnium risi exposuisset, tam mordaci ab eo carmine fuit perfrictus, ut laqueo vitam finiret. Hor. in Epod. Quasi Lycambae spectus insido gener, Aut acer hostis bupalo. Bupalus hujus meminit & Plin. lib. 36. cap. 5.
 Buphia, *Buphia*, Sicyoniae vicus apud Stephano.
 Buprahium, *Buprahium*, Epirorum oppidum, Elidi finitimum: cujus meminit Homerus in Catalogo navium. Plin. li. 4. cap. 3: Achiae propriae dicitur annuercat.
 Buri, *Buri*, Achiae propriae dicitur urbs, ad sinum Corinthium sita, olim florentissima: nunc una cum Elice vicina urbe, maris impetu hausta: de qua Ovid. li. 3. Metam. Si quae Elicen, & Buran, Achaidas urbes, Invenies sub aquis: & adiacet ostendere nautae Inclinata solent cum moenibus oppida meris. Plin. lib. 2. cap. 92: Pyrrham & Antissam circa Maeotim Pontus abstrulit: Elicen & Buran in sinu Corinthio, quarum in alto vestigia apparent.
 Burchiana, insula (ut lib. 3. cap. 13. Plinius docet) in Oceano Germanico: a Romanis *Burbana*, a frugis similitudine sponte provenientis appellata.
 Burchanis, *Burchanis*, insula in Celtica, Stephano ex Strabone.
 Burdegala, sive (ut apud Suidam legitur) *Burdigala*, *Burdigala*

Burdigala, Galliae Aquitanicae urbs clarissima, Aufontii Poetae patria. Strabo Burdigalliam appellat. Vulgo *Bordeaux*.
 Burgi, Vide in APPELL.
 Burca, Urbs Italiae a Burco condita, Stephano.
 Burea, *Burea*, vel *Burhina*, *Burgha*, *Burra*, Fons est in loco quodam insulae Cosiae dictus, quod bovis naribus similem habeat meatum unde scaturit, interpretes Theocriti. Meminit enim ejus Theocritus Idyllio 7.
 Burgundii, Galliae provinciae Celticae, ducatus titulo insignis, quum antea sub Regibus fuerit: a quo Burgundi, & Burgundiones. Eam olim Sequani ac Hedui tenuerunt, Burgundiones. Plin. lib. 4. cap. 14, inter genera Germanorum ponit: sic enim scribit: Genera Germanorum quinque, Vindelici, quorum pars Burgundiones. Varrini, Catinae, Guttones. Vulgo *Burgundiae*. [Ger. *Das Hertogthumb Burgund*, Pol. *Burgundia*.]
 Burgundiones, unde dicti, Vide supra in dictione BURGI.
 BURNISTAE, Plin. lib. 3. cap. 21: Populi Illynci sunt, Scultia & Albonensibus finitimi.
 Bursionenses, ex Hispaniae citerioris populi sunt, Calaguritaniae, & Complutensibus vicini. Vide Plin. lib. 3. cap. 3.
 Burtina, apud Ptol. lib. 2. cap. 6: Ugerum civitas est in Hispania Tarracoenfi. Vulgo *Barbaltra*.
 Busae, *Busae*, Herod. lib. 1, Populi sunt Medorum, quos subegit Diocet.
 Buscum, Ducis Brabantiae urbs: vulgo *Hertogbosch*.
 Bustris, pen. prod. *Bustris*, Neptuni & Libyae filiae Epaphi filius, crudelissimus Aegyptiorum tyrannus fuit, quo tempore Danaus Argivis imperavit. Hic quum hospites omnes Iovi immolaret, ab Hercule in Aegyptum delato, quum eisdem illi insidias pararet, una cum Amphidamante filio, & praecone Chalbe & ministris arce interfectus est. ¶ Hujus dictionis media syllaba producitur Virg. 3. Georg. quos aut Eurysthea durum, Aut illudan nescit Bustris arce? Ovid. in Epist. Meroid. Si te vidisset cultu Bustris in isto. Statius raven. lib. 12. Theb. (si modo emendata sit lectio) compuitur enim ibi legitur. Non truibus monstris Bustrim, infandūq; dedisti Cercyona. ¶ Est & Bustria nomen urbis in Aegypto ad Nilum fluvium, a Bustride condita: in qua fuit templum magnum Ildis. Hinc Bustriaca praefectura, apud Strab. lib. 17.
 Butadae, *Butadae*, Populi Attici ex Aegeide tribu, apud Stephano.
 Butes, *Butes*, filius fuit Amyci, Bebyriorum regis, qui ob scititate patris ab Argonautis caesi, regno pulsus, parvo navigio Drepanum in Siciliam confugit, ubi a Lycaste nobili metretice hospicio susceptus est, a qua quum ob formam, motumq; & aetatis elegantiam diligeretur, ejus concubitu usus, Erycem filium ex ea suscepit: & quoniam Lycaste ob eximia pulchritudinem Venus vocabatur, datus est locus fabulae. Buten ex Venere filium Erycem suscepisse. Contra Virg. lib. 5. Aen. Butem a Darete juxta tumulum Hectoris occisum tradit, inquit: Idemq; ad unicum, quo maximus occubat Hector, Vltore Buten immani corpore, qui se Bedyscia veniens Amyci de gente ferebat: Percussit, & sulva moribantū extendit arena. ¶ Alius fuit Butes Trojanus, a Camilla occisus, ut est idem autor lib. 11. ¶ Commētanus Apollonit, alterius quoq; Butem meminit, filii Cecropis cujusdam. ¶ Est & Butes, Scytharum fluvius, cui propinqui sunt Agathyrsi & Sarmatae.
 Butthi, *Butthi*, Ioniae oppidum, teste Stephano, aut certe regioncula, ut idem refert ex sententia Theopompi.
 Butthion, *Butthion*, vel *Butthion*, si recte scribitur apud Stephano. Urbs Illyridis, &c. Qui a Butthio putant legendū, falluntur in analogia.
 Butthrotum, sive Butthrotos, penultima producta, Romanorum colonia est, teste Plin. lib. 4. cap. 1. in finibus Epiri, ad sinum Ambracium. Apud Graecos nominativus est *Butthrotos*. Stephanus de Urbibus: *Butthrotos* *ἢ* *Butthrotos*, *ἢ* *Butthrotos*. Sic etiam Ovid. lib. 13. Metam. Epiros ab his, regnataq; vati Butthrotos Phrygio. Cic. ad Tironem: Septimū iam diem Corycae tenebamus: Quintus autem frater & filius Butthroti. Servius explicans illud Virg. 3. Aenid. -portuq; subimus Chaonio, & celsam Butthroti ascendimus arcem: Arcem, inquit, Butthrotid est. Butthrotium. Ex quo loco (si emendata esset lectio) videtur Butthroti, genitivum esse concisum per synxresin a nominativo Butthrotium: quem tamen nusquam arbitror reperiri. Quod sit, ut apud Servium Butthrotum legendum putem: & ita in vetustissimis quibusdam exemplaribus scriptam invenimus.
 Butthros, Vide AVTOS.
 Butis, *Butis*, Syriae civitas, Pella postea dicta, Stephano.
 Butos, *Butos*, Oppidum est Aegypti, apud Ptolemaeum lib. 4. cap. 5, & Plin. lib. 5. cap. 10. Stephanus alterum ejusdem nominis oppidum in Gedrosia collocat.
 Butra, insula est maris Mediterranei prope Cretam insulam. Autor Plin. lib. 4. cap. 5.
 Butrium, *Butrium*, Oppidum Italiae, non procul a Ravenna, cujus meminit Strabo lib. 5.
 Butus,

